



Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XVIII. Gravare, Gravamen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Cujac. 1. observ. 27. §. 10. O. 2. & P. Fab. 2. se-
mestr. 2. Hanc tamen non nimis rigidè exigen-
dam aut subtilem ejus scientiam in viro practico
requiri, pater ex Alciato lib. 9. par. c. 24. quando,
cum in quaestione facti respondissem, inquit, e-
rectione furcarum censerem quandam regulam
quaestionis & meri Imperii quasi possessionem re-
tinuisse, venditque fundo, id jus distractum
non videri: Ecce mihi nova cum adversario con-
troverfia; negabat ille, Furcam, apud Cicero-
nem veteresque autores, usquam reperiri eo sen-
su: Dixi, idem mihi contingere, quod Cassio Se-
vero clarissimo olim Oratori, cum M. Pompo-
nius Marcellus, sermonis Latini exactor mole-
stissimus, solocicinus à cliente factum expro-
brare adeo perseveravit, ut necesse habuerit dilui-
tionem petere, ut Grammaticum adhibere pos-
set: Quoniam putaverit cum adversario de jure,
sed non de solocicino sibi controversiam fore; ut
est apud Tiraquell. ubi hoc ipsum etiam ad Dia-
lecticam trahit. Unde Jurisconsultorum nomi-
ni non multum officere, quod alias artes non per-
calluerint, probat Duaren. in l. 5. de pact. p. 50.
adde omnino Johannem Ferrarium lib. 1. de præ-
exercit. judic. cap. 10. pag. 57.

CAP. XVI.

Gratificatio, Gratia,
Beneficium.

Axioma I.

Nullus unquam casus in jure reperiri pote-
rit, nec excogitari debet, qui contineat quaestio-
nem pro amico, & in qua gratificationi locus sit.
l. cum quem temerè 79. §. 1. de judic. Thesaur.
decis. 89. Berlich. 2. conclus. 22. n. 70. Et sanè
in justitiæ administratione nihil interest. An
pecuniâ aliquid, an nimia gratiâ fiat, l. 4. Si
quis omitt. caus. testam. Novell. 2. cap. 1. & No-
vell. 22. cap. 25. l. 6. §. 2. & ibi. Cujac. in Paul. de
reb. autb. jud. possid. Et vix potest esse sine do-
lo. Anton. Faber in rat. decid. ad l. tuiores 61.
de condict. indeb. Maximè si accedat lucri ca-
pitatio, quæ suspicionem non caret. Menoch. 5.
presumpt. 20. n. 48. An & quando illi locus sit,
in solutum crediti vel non, vide Hartm. Pistor. 3.
quæst. 20. An in judiciis, v. Anton. de rescript. mo-
rat. c. 63. n. 305. lit. i. k. l. m. 6.

II.

Plerique gratificari aliis cupiunt, sine suo ta-
men onere. l. 4. in fin. ad SC. Trebell.

III.

Gratia semel recitata non potest amplius ac-
ceptari. Baldus in l. fin. 10. opp. C. de condit. insert.
col. ult.

IV.

Gratia in dubio intelligitur, sine præjudicio
tertii. cap. quamvis 8. de rescript. in 6. Secus, si ex
justitiâ. Baldus in l. fin. C. de sent. pass. Idem si
concedatur à jure, sine ministerio hominis. Jo-
hannes de Imola & Dd. in cap. 1. de Prescript.

V.

Gratia, quæ solita est concedi, si non conce-

datur, injuria est. arg. l. 1. §. pen. ff. de aqu. quo-
tid. Matth. de Afflict. in constitut. Neapolit. lib.
1. rub. 97. quæ est de pena contum. n. 22. & ex eo
Gabrielius lib. 3. commun. concl. 171. de jur.
Emphyt. conclus. 8. n. 2. Adde eundem Afflict. in
decis. Neapolit. 238. & Bartol. in d. l. 1. §. pen. de
aqu. pluvi.

VI.

Quod ob gratiam alicui conceditur, non est
in ejus dispendium retorquendum. l. 6. C. de LL.
l. 5. C. de secund. nupt.

VII.

Gratia solvitur morte. cap. si gratiosè 5. de
Rescript. in 6. Gozzad. conf. 22. n. 8. procedit hoc
re integra, etiam ante litem contestatam. l. si de-
functus 25. de Procur. cap. relatum 19. de offic. &
potest. jud. delegat. Alex. conf. 128. vol. 6. Si ta-
men Gratia suum effectum jam assecuta est, non
expirat per obitum concedentis. cap. si super. de
offic. deleg. in C. Alvarot. ad cap. un. qui success.
teneantur. n. 3. sed successorem obligat Roland à
Vall. conf. 3. n. 30. vol. 1. & conf. 45. n. 13. vol. 3.
per cap. 1. verb. prædecessores. ubi Canonistæ extr.
de probat.

VIII.

Gratia non præsumitur, nisi in gratiosè conce-
dere solitis. arg. cap. bone memorie, ubi Canonistæ.
de postul. prelat. Joh. Meufchner. tom. 1. lib. de-
cis. 42. num. 4. p. 162. Harpr. in Com. ad Inst. tit.
de rev. divis. §. fere, n. 250.

CAP. XVII.

Gratus. vid. infr. Ingratus.
Meritum.

Ex præsumptione naturæ quilibet gratus præ-
sumitur. Alberic. in l. sed si. §. consuluit. de pe-
tit. hered. & Pacian. lib. 1. de probat. cap. 53. n.
10. & lib. 2. cap. 40. n. 85. idem conf. 112. Corn.
conf. 120. n. 7.

CAP. XVIII.

Gravare, Gravamen.

Axioma I.

Gravaminis timor idem operatur, quod ipsum
gravamen. cap. dilecti. 1. ibi: rimentes à judicibus
aggravari. de dilat. Anton. Corset. in singul. verb.
merus.

II.

GRAVARE non possum, quem non
honoro. l. ab eo 9. C. de fideicommiss. l. si ad-
rogator 22. ff. de adoptionibus. l. unum ex fa-
milia 67. §. 1. ff. de legat. 2. l. 1. §. sciendum
6. ff. de legat. 3. Tiraquell. de privileg.
pie cause, privil. 37. Donell. comment. Ju-
ris Civil. lib. 8. cap. 7. Cardin. Mantie. de
conject. ultim. volunt. lib. 8. tit. 1. n. 33. Mo-
lin. de primogen. lib. 1. cap. 1. n. 8. & lib. 2.
cap. 4. n. 15. cum seqq. Peregrin. de fidei-
comm. art. 33. num. 33. & conf. 63. lib. 4. Me-
noch.

noch. *conf. 707. num. 1. Surdus de aliment. tit. 8. privileg. 14. num. 1. & consil. 236. n. 16.* Cardin. Pereira *quæst. forens. conf. 31. n. 3.* Benedict. Pinell. *selectar. juris interpr. lib. 1. cap. 1. num. 13.* Stephanus Gratianus *discept. forens. tom. 4. cap. 666. num. 18. & tom. 5. cap. 917. num. 21.* Mangil. *de imput. quæst. 16. num. 2.* [E contra gravari potest is, qui honoratus est. Hæc regulâ colligitur ex *l. filiusfam. 114. §. apud Marcellum 3. de Legat. 1.*

Declaratur tamen, ut non procedat ultra, quàm quis honoratus est. *d. §. 3.* Ponè exemplum in eo, qui capellam constituere iussus est: nam non tenetur plus erogare in eam rem, quam ei relictum est. Paul. *de Castat. in l. huiusmodi 84. de Leg. 1.*

Ampliatur regula, ut non possit in plus gravari, per modum conditionis implendæ, si conditio veniat adimplenda per honorem & commodum ex testamento quæsitum. Saly. F. Rip. *l. ex facto. in fin. pr. ff. ad SC. Trebell.*

Limitatur in eo, qui aliquod commodum consecutus est, quod pecuniarium non sit: nam constat, eum gravari non posse. *l. planè 2. fin. §. ff. de legat. 1.* Sublimitatur, si conditionaliter quid relictum sit. *l. si quis testamento. ff. de condit. inst.*

Limitatur etiam in substituto exheredati. textus est in *l. fin. in princip. ff. de Legat. 3.*

III.

GRAVARI nemo debet alterius odio, *l. si quis suo 33. in fin. C. de inoffic. testam. l. non debet alteri 74. ff. de Regulis Juris. cap. non debet 22. eod. tit. lib. 6.* Rebuff. *ad l. ultra bis appellatio 2. vers. in quantum. propè fin. ff. de verb. signif. pag. mibi 19.* Surdus *decis. 102. num. 1.* Farinac. *in praxi part. 2. conf. 42. n. 45.* Iniquum enim est, alium alterius odio prægravari, *d. l. si quis suo 33. §. legis 1. cap. si compromissarius 37. §. porro, de elect. lib. 6. Palat. in repet. cap. per vestras. de donat. inter virum & uxorem. §. 8. n. 6. cum seqq.* Tiraquell. *de jur. mariti. gloss. 8. n. 141.* Rebuff. *in tract. de except. n. 138.* Farin. *dict. part. 4. conf. 65. n. 98.* Nam pro alieno commodum non debet quis jacturam sentire, *l. si quando 19. C. de testib. Surdus de aliment. tit. 7. quæst. 37. n. 55.*

IV.

GRAVARI nemo debet alterius facto. Vide supra *lib. 6. cap. 3. Axiom. 23.*

V.

GRAVATUS in uno, in alio debet relevari. *leum qui 30. de jurejur. l. jure succursum 6. ff. de jure dotium. l. secundum naturam 10. ff. de Regulis Juris.* Simon Pistoris *1. conf. 20. n. 10.* Thomas de Thomasset. *in floribus Legum, reg. 134.* ubi ait, quod fallit, si unum veniat in consequentiam alterius, Francisc. Leo *in thesauro fori Ecclesiast. part. 2. cap. 15. n. 57.* Stephanus Gratianus *discept. forens. tom. 4. cap. 612. n. 18.* Johan. Maria. Novar. *quæst. forens. lib. 1. q. 31. num. 9. & quæst. 86. n. 4.*

CAP. XIX.

Græca, Græci textus.

Axioma I.

Græca sunt, ergo legi non possunt. *gl. in §. 2. Inst. de Emt. vend. l. 52. §. si quis asinum. 20. ibi: Et est hic Græcum de furtis.* Ideo *§. 1. l. 15. ad Legem Cornel. de Sicar.* planè à veteribus est omissus, à Gothofredo restitutus. Hic sequitur Græcum, quod intelligi non potest, inquit glossa *in l. 19. §. 2. verb. à viatore. de judic.* Imò sine textu Græco multas controversias expedire non possumus: illustre exemplum vid. in *C. A. ad Leg. Jul. repetund. thes. ult. l. 7. §. 1. de Edend.* Ita variè hariolatur glossa in reddenda phrasi Græca. *l. 29. §. 1. qui testam. fac.* Glossa tamen bene græcissat. *l. 1. §. 3. verb. diceterii Naut. camp. stabul.* interpretatur Græca. *l. 6. §. 1. verb. theatra. de Rerum Divis.* laudatque Græcos interpretes, Gloss. *in l. 6. §. ultim. de Relig. in voce Cenotaphium.*

II.

Græci textus an sint authentici? *v. c. lib. Modestini. rot. tit. de Excus. tutor. l. 48. de judic.* An præferenda sit ibidem Latina versio? vide Cujacium *ad l. 1. de Legib. ad lib. definit. Papin. 1. Obs. 10.* Ad Græcum exemplar provocat Pontifex in *cap. Etsi Christus. 26. de jurejur.* Cujacio tamen contradicit Forner. *2. select. 18. in fin.* ubi de Græcorum auctoritate sic scribit: Haud scio satis sani simus in dijudicandis Romanorum scriptis; si perpetuò in Græcorum scriptis pendemus, & quidquid *ἡσάφασιν* attulerint, ad digitum crepitum protinus amplectamur & probemus.

FINIS LIBRI SEPTIMI.

LIBER